

HYVINVOINTIA TAITEESTA JA KULTTUURISTA

- kooste

KERÄTTY JOULUKUUSSA 2010

VALTION TAIDEMUSEOSSA, KEHYKSESSÄ.

TOIMITTAJAT:

HELKA KETONEN, TEEMAPÄIVÄT 2011

AURA LINNAPUOMI, KULTTUURIA KAIKILLE -PALVELU

SISÄLLYS

JULKAISUJA	2
HANKKEITA	8
MUUTA	14

VALTION TAIDEMUSEO
Statens konstmuseum
Finnish National Gallery

Kulttuurilla kaikille
Kultur för alla
Culture for All

JULKAISUJA

IHMISEN KOKOINEN KEHITYS. TAIDE JA KULTTUURI HYVINVOINNIN KATALYSAATTOREINA LAPISSA.

Päivi Rantala, Aini Linjakumpu, Sandra Wallenius-Korkalo ja Eliza Kraatari (2010)

Lapin yliopiston yhteiskuntatutkimuksen laitoksella toteutetun TaikaLappi-osahankkeen raportissa nostetaan esiin taiteen ja kulttuurin merkitystä ja hyvinvointivaikutuksia pohjoisen yhteisöille. TaikaLappi-hankkeen tavoitteena on ollut korostaa taiteen, kulttuurin ja taideteollisuuden sosiaalisia, yhteisöllisiä ja taloudellisia merkityksiä.

<http://www.taikananke.fi/binary/file/-/id/12/fid/476/>

KOHTAAMISEN ILOA! ACTIVE ART-PILOTOINNISTA KOHTAAMISTAIDE –ERIKOISTUMISOPINTOIHIN,

Tiina Pusa (toim.) 2010, Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarja c/ 15.

Kirja tekee näkyväksi osan neljän vuoden kehitystyötä, jota on tehty Laurea-ammattikorkeakoulun, Vantaan kaupungin ja japanilaisen Tohoku Fukushi Universityn yhteistyönä. Kehitystyön lähtökohtana on Japanissa 1990-luvulla kehitetty Clinical Art -systeemi, jonka perustalle on ollut tavoitteena luoda suomalaiseen palvelurakenteeseen sopiva ja palvelutarpeisiin vastaava sovellutus.

<http://markkinointi.laurea.fi/julkaisut/c/c15.pdf>

KOHTI MONIKULTTUURISTA KOULUA – TAIDETYÖPAJAT OSANA KULTTUURIKASVATUSTA

Helena Oikarinen-Jabai (toim.) 2010

Viime vuosina kouluissa ja kulttuurilaitoksissa on järjestetty erilaisia taide – ja kulttuurikasvatusta tukevia työpajaprojekteja. Tässä julkaisussa tarkastellaan lähemmin niistä kahta: Taiteen riemua -hanketta ja Taide meille ja heti! -hanketta.

Julkaisussa esitellään myös koulun kulttuuriyhteistyötä ohjaavat yleiset periaatteet sekä monikulttuurisuus- ja kulttuurikasvatukseen liittyvää tausta-ajattelua. Julkaisun tavoitteena on tarjota koulujen opettajille ideoita työhönsä ja kulttuuritoimijoille toimintamalleja työpajatoimintaan. Kirjan lopusta löytyy ohjeita työpajanvetäjille, runsaasti hyödyllisiä tietolähteitä, kirjallisuusluettelo sekä hankkeissa käytettyjä lomakkeita. Tämä julkaisu kuuluu osana Monikulttuurisuustaitojen kehittäminen kouluyhteisössä -hankkeen tukimateriaaleihin.

http://www.oph.fi/download/125092_Kohti_monikulttuurista_koulua.pdf

KOKO KANSAN OLOHUONE

Marjukka Lampo 2009

Marjukka Lampon toteuttama kartoitus yleisötyön tarjonnasta ja tarpeesta suomalaisissa ammattiteattereissa luo katsauksen ammattiteattereiden yleisötyön tämänhetkiseen tilaan. Se avaa teattereiden työntekijöiden näkemyksiä siitä, mihin jatkossa voitaisiin edetä.

<http://www.yleisotyo.fi/uploads/pdf/Kokokansanoloahuone.pdf>

KULTTUURIN JA HYVINVOINNIN VÄLISISTÄ YHTEYKSISTÄ; NÄKÖALOJA TAITEEN SOVELTAVAAN KÄYTTÖÖN

Cecilia von Brandenburg 2008

Opetusministeriö ja maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän kulttuuriteemaryhmä käynnisti kesällä 2005 kartoitusprojektin, jonka tuloksena syntyi toukokuussa 2006 alustava selvitys Kulttuurin ja hyvinvoinnin välisistä yhteyksistä, jonka pohjalta selvitys on syntynyt. Selvityksessä tarkastellaan erityisesti niitä taidepohjaisia hankkeita, jotka ilmenevät sosiaalisissa yhteyksissä mahdollistaen uusia kohtaamisia sektorien välisille rajapinnoille. Taide, taiteen soveltava käyttö, taiteelliset tutkimusmenetelmät sekä taiteen keinoin tapahtuva tutkimuksellinen toiminta tarjoavat innovatiivisia ja kestävä kehityksen mukaisia muutosagentteja hyvinvoinnin tukemisessa ulottuessaan muun muassa taloudelliseen toimintaan, alueelliseen, paikalliseen kehittämistyöhön, sosiaali- ja terveystoimeen, muihin yhteiskunnan palveluihin ja työelämän käytäntöihin.

Työn tuloksena syntyi toimenpide-ehdotuksia joiden avulla voidaan lisätä ja tehostaa sosiaali-, terveyssektorin sekä työ- ja kulttuurielämän toimijoiden välistä yhteistyötä niin hallinnon kuin käytännön tasolla.

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2008/liitteet/opm12.pdf?lang=fi>

KUVATAIDE TYÖHYVINVOINNIN JA TYKYTOIMINNAN TUKENA - UUSIA NÄKÖKULMIA JA KÄYTÄNNÖN ESIMERKKEJÄ

Cecilia von Brandenburg 2003. Työturvallisuuskeskuksen raporttisarja 2003/1.

http://www.bookplus.fi/kirjat/brandenburg,cecilia_von/kuvataide_ty%C3%B6hyvinvoinnin_ja_tykytoiminnan_tukena-4332257

KYSELY MIELENTERVEYSHÄIRIÖISTEN ASIAKKAIDEN HUOMIOIMISESTA MUSEOISSA

Mira Haataja 2010

Kulttuuria kaikille -palvelu kysyi Suomen museoliiton ylläpitämällä museoammattilaisten Museoposti-sähköpostilistalla museoiden kokemuksia mielenterveyshäiriöisten huomioimisesta museoissa. Kyselyn koosteen tarkoituksena on havainnollistaa museoiden vaihtelevia käytäntöjä huomioida mielenterveyshäiriöisiä asiakkaita sekä esittää suosituksia mielenterveyshäiriöisten asiakkaiden huomioimiseksi museoissa.

<http://www.kulttuuriakaikille.fi/artikkeleja>

LUMIKIT – OPPIMATERIAALI FORUM-TEATTERIN KÄYTÖSTÄ HOIVA- JA HOITOALALLA

Kati Sirén 2009

Voimavara-hankkeessa toteutettiin keväällä 2009 useita soveltavan teatterin työpajakokonaisuuksia Pirkanmaan hoiva- ja hoitoalan yrityksissä. Teatteri-ilmaisun ohjaaja Kati Sirén kirjoitti Kunnari-hoitoyhteisössä toteutetun kokonaisuuden pohjalta oppimateriaalin Forum-teatterista keskustelun välineenä.

<http://www.yleisotyo.fi/uploads/pdf/lumikit.pdf>

MITÄ HYÖTYÄ TAIDELAITOKSILLE ON YLEISÖTYÖSTÄ?

Ulla Laurio

Suomen Kansallisoopperan yleisöyhteistyöpäällikkö Ulla Laurion artikkeli "Mitä hyötyä taidelaitoksille on yleisötyöstä?" on alunperin kirjoitettu keskustelun alustukseksi Kuraattori-killan kokoukseen. Kuraattorikilta on Suomen ammattiteattereissa toimivien teatterikuraattorien järjestö. Artikkelissa tarkastellaan millaista tutkimusta teattereiden ja oopperan yleisötyöstä on tehty ja sitä, miksi teatteri- ja oopperakasvatus kannattaa.

<http://www.yleisotyö.fi/uploads/pdf/Mitahyotyataidelaitoksilleonyleisotyosta.pdf>

MUISTOT NÄKYVIKSI: MUISTELUTYÖN MENETELMIÄ JA MERKITYKSIÄ

Leonie Hohenthal-Antin 2009

Muistelutyö soveltuu esimerkiksi muutoksiin sopeutumisen, traumaattisten muistojen käsittelemisen, uuden oppimisen ja työyhteisön kehittämisen apuvälineeksi. Muistelu on yhteisöllinen voimavara, josta esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, pedagogit ja kulttuurityöntekijät voivat ammentaa ammatillisia eväitä ja hyviä käytäntöjä. Kirja kertoo useista tuoreista projekteista ja oppimistilanteista, jotka täydentävät ja syventävät muistelutyön osaamista. Mukana on ihmiselämän koko kaari lapsista vanhuksiin.

http://www.booky.fi/kirja/hohenthal_antin/muistot_nakyviksi_muistelutyon_menetelmia_ja_merkityksia/9789524514118

MUSEO-OPASTUS MIELENTERVEYSHÄIRIÖISTEN RYHMÄLLE. KOKEMUKSIA JA SUOSITUKSIA

Mira Haataja 2010

Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisu esittelee yhden esimerkkitapauksen avulla museo-opastusta mielenterveyshäiriöisten ryhmälle. Julkaisun alkuun on koottu asioita, joita on hyvä huomioida mielenterveyshäiriöisiä asiakkaita opastettaessa. Suositukset on tarkoitettu niin museoissa työskenteleville kuin soveltaen museoon itsenäisesti ryhmiä tai yksittäisiä kävijöitä tuoville ohjaajille.

<http://www.kulttuuriakaikille.fi/kokemus>

PROSESSIDRAAMAN KEHITTÄMINEN MUSEOSSA.

Sanna Asikainen (2003)

Sanna Asikainen on kehittänyt väitöskirjassaan prosessidraamatyöskentelyä museokontektissa. Toimintatutkimus on tehty kasvatustieteen laitoksella, mutta näkökulma on museon toimintoja muuttava.

http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_952-458-374-7/urn_isbn_952-458-374-7.pdf

SOSIOKULTTUURINEN INNOTAMINEN - MUUTOKSEN PEDAGOGIIKKA

Kurki, Leena 2008

Sosiokulttuurinen innostaminen on sosiaalipedagogiikan suuntaus, joka on syntynyt Ranskassa toisen maailmansodan jälkeen. Se on pedagoginen liike, jossa yhdistyvät kasvatuksellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen toiminta. Sosiokulttuurinen innostaminen on alan ensimmäinen suomenkielinen oppikirja. Se on kattava perusteos, jossa tutustutaan sekä innostamisen teoriaan ja aatteeseen että metodologiaan ja käytäntöön. Kirjoittaja pohtii myös, miten innostamista voidaan Suomessa lähteä kehittämään. Kirja sopii oppikirjaksi paitsi yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin, myös tietolähteeksi ja innostajaksi kasvatus-, kulttuuri-, sosiaali- ja yhdyskuntatyötä tekeville.

http://www.booky.fi/kirja/kurki_leena/sosiokulttuurinen_innostaminen_muutoksen_pedagogiikka/9789517680639

TAIDETTA IKÄ KAIKKI

Jenni Varho ja Mauri Lehtovirta 2010

Taidetta ikä kaikki" -teos on Jenni Varhon ja Mauri Lehtovirran toimittama poikkihallinnollinen selvitys kulttuurisesta vanhuspolitiikasta. Selvitys rakentuu yli sadasta taide- ja hoiva-alan ammattilaisen haastattelusta, joita on tehty mm. Kontulan vanhusten keskuksessa. Kirjoittajien analyysit pääkaupungin kulttuuri- ja taidetoiminnan nykytilasta antavat työkaluja uuteen kulttuuriseen vanhuspolitiikkaan. Selvityksessä kuvataan esimerkein pääkaupungin kulttuuritoiminnan nykytilaa, ongelmia ja toiveita niin vanhustyön hallinnon kuin hoivayhteisöjen näkökulmasta. Siinä kartoitetaan, kuka tuottaa Helsingissä vanhusten palvelutaloille kulttuuria ja minkälaista se on.

http://www.hel.fi/wps/portal/Kulttuurikeskus/Artikkeli/?WCM_GLOBAL_CONTEXT=/Kulke/fi/ajankohtaista/taidetta+ika+kaikki

TAIDE KESKELLÄ ELÄMÄÄ

Marjatta Bardy, Riikka Haapalainen, Merja Isotalo & Pekka Korhonen 2007 (toim.).

Kirja on ensimmäinen kokoava esitys taiteen soveltavasta käytöstä Suomessa.

Suomalainen hyvinvointiyhteiskunta on rakennettu tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden nimiin. Taide keskellä elämää etsii taiteesta ja kulttuurista uudenlaisia hyvinvoinnin rakennuspalikoita ja esittelee taiteen yhteisöllistä, arkista käyttöä elämänlaadun parantajana. Kirja ei rajaa taidetta ja kulttuuria pelkästään omaksi sektorikseen - itseisarvoksi sinänsä - vaan näkee ne entistäkin aktiivisempina osana ihmisten arkea ja arjen hyvinvointia. Taustoittavien artikkelien rinnalla kirja esittelee tapauskuvauksin, Miten taidelähtöisiä menetelmiä on sovellettu esimerkiksi lasten ja nuorten, vanhusten, alkoholistien, masentuneiden ja onnistumisen kokemuksia kaipaavien kanssa yhteisöllisissä taidehankkeissa.

<http://www.like.fi/kirjat/taide-keskella-elamaa>

TAITEEKSI TARINOITU OMA ELÄMÄ

Inkeri Sava, Virpi Vesänen-Laukkanen (toim.) 2000

Miten taiteen keinoin voidaan tukea niin kasvattajan kuin lasten ja nuortenkin identiteetin rakentumista ja toisen kohtaamista? kirja kertoo aikuisten taidetyöpajoissa ja koululuokissa saatuihin käytännön kokemuksiin sekä alan teoriaan pohjautuen omaelämäkerrallisesta taidetyöskentelystä. Taustalla on käsitys identiteetin rakentumisesta sosiaalisissa vuorovaikutussuhteissa. Omaelämäkerrallinen taidetyöskentely ei ole vain yksilökeskeistä vaan jakamistapahtuma, jossa tarina kerrotaan ja jaetaan muiden kanssa.

https://www.ps-kustannus.fi/tuoteryhmat/tuote/Inkeri_Sava_Virpi_Vesanen_Laukkanen/Taiteeksi_tarinoitu_oma_el%E4m%E4/900018626.html

TAITEESTA JA KULTTUURISTA HYVINVOINTIA - TOIMINTAOHJELMA 2010 - 2014

Kulttuurin hyvinvointivaikutusten edistämiseksi on valmistunut toimintaohjelma vuosille 2010 - 2014. Ohjelma esittää 18 toimenpide-ehdotusta, joiden avulla taide ja kulttuuri edistäisivät terveyttä ja hyvinvointia. Toimintaohjelma keskittyy kolmeen painopistealueeseen, joita ovat kulttuuri osallisuuden, yhteisöllisyyden, arjen toimintojen ja ympäristöjen edistäjänä; taide ja kulttuuri osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä työhyvinvoinnin tukeminen taiteen ja kulttuurin keinoin.

Ohjelman on valmistellut kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallinin toimeksiannosta VTT Hanna-Liisa Liikanen ja laaja asiantuntijaryhmä. Hanke on osa Terveyden edistämisen politiikkaohjelmaa.

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/OPM1.pdf?lang=fi>

TAITEET DEMENTOITUNEIDEN IHMISTEN ELÄMÄNLAADUN PARANTAJINA - PROJEKTIJULKAISU

Taina Semi 1999, Elämänlaatua dementoituneille ry

<http://www.villaconsulting.fi/taina.shtml>

TERVEYTTÄ TAITEESTA

Marjo-Riitta Simpanen 2007

Marjo-Riitta Simpanen on filosofian lisensiaatti ja taidehistorioitsija, jota kiinnostaa taiteen merkitys hyvinvoinnin lisääjänä ihmisten arjessa.

Terveyttä taiteesta on tietopaketti mielenkiintoisesta aiheesta: Taide parhaimmillaan vaikuttaa ihmisen terveyteen eheyttävästi; tämä kirja kertoo kuvin ja sanoin, miten. Kirja on hieno kokoelma suomalaista taidetta viime vuosikymmeniltä. Mukana ovat muuan muassa Kirsi Neuvonen, Veikko Hirvimäki, Virpi Vanas, Frans Toikkanen, Carl Bengts, Erkki Heikkilä, Anna-Liisa Hakkarainen, Jaakko Valo, Kirsi Tapper ja Riitta Uusitalo. Kirjan taideteokset ovat Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän teoksia.

<http://www.minervakustannus.fi/kirjat/kirja.php?kirja=94>

TYÖ, TERVEYS JA TAIDE -SEMINAARIIN LIITTYVÄ MATERIAALI SEKÄ VINKKEJÄ WWW-OSOITTEISTA HANASAAREN KOTISIVUILLA:

<http://www.hanaholmen.fi/fi/kulttuurikeskus/ohjelmakalenteri/ohjelma-arkisto/materiaalit>

TOTTA JA UNTA - DRAAMA PUHE- JA KEHITYSVAMMAISTEN IHMISTEN YHTEISÖLLISENÄ KUNTOUTUKSENA JA KOKEMUKSENA

Tuula Pulli 2010

Tuula Pulli tarkastelee väitöskirjassaan uutta kuntoutuksellista draamatyyppiä, jossa puhe- ja kehitysvammaiset ihmiset osallistuvat yhdessä lähityöntekijöidensä kanssa yhteisölliseen draamaan. Hän selvitti tutkimuksessaan, millaisia kulttuurisia ja henkisen kasvun voimia sisältyy yhteisölliseen draamaan, joka ottaa huomioon havaitsemisen, ymmärryksen ja viestinnän sekä vuorovaikutuksen mittavatkin haasteet.

<http://julkaisut.jyu.fi?id=978-951-39-3840-6>

VOIMAVARA – KOKEMUKSIA SOVELTAVAN TEATTERIN MAHDOLLISUUKSISTA HOIVA-ALAN YRITYKSISSÄ JA YHTEISÖISSÄ PIRKANMAALLA

Minna Mäkinen, Lotta Ora, Riku Roihankorpi ja Kati Sirén 2009

Opetusministeriön rahoittama ja huhti-toukokuussa 2009 toteutettu Voimavara! –projekti toimi Tutkivan teatterityön keskuksen Ylös-hankkeen rinnakkaisprojektina. Projektin päämääränä oli luoda uusia sektorirajat ylittäviä yhteistyömalleja luovan alan ja hoiva-alan välille, laajentaa soveltavan teatterin menetelmiä ja palvelutoimintamalleja hoiva-alalla sekä vahvistaa hoiva-alan henkilöstön ja asiakaskunnan luovuutta ja jaksamista. Tässä raportissa keskitytään kuvailemaan hankkeen aikana syntyneitä kokemuksia soveltavan teatterin työtapojen vaikutuksista hoiva-alan toimintakentällä ja pohditaan sen mahdollisuuksia lisätä hoivatyön erilaisten kohderyhmien ja henkilöstön hyvinvointia.

<http://www.yleisotyo.fi/uploads/pdf/voimavararaportti.pdf>

YLEISÖ JA TEATTERI UUTEEN SUHTEeseen

YLÖS-hanke 2010

Ylös-hankkeen päättyessä julkaisemme Yleisö ja teatteri uuteen suhteeseen -nimisen julkaisun, joka esittelee Ylös-hankkeen aikana suomalaisissa ammattiteattereissa kehitettyjä ja toteutettuja hyviä yleisötyökäytäntöjä. Se antaa ammattiteattereiden henkilökunnalle, soveltavan teatterin ammattilaisille ja kaikille muillekin teatterin uusista mahdollisuuksista kiinnostuneille ideoita ammattiteatterin ja sen yleisön vuorovaikutuksen lisäämiseen. Käytännön esimerkein esitellään hankkeen kolmen pilottiteatterin, Lahden kaupunginteatterin, Rauman Kaupunginteatterin ja Tampereen Työväen Teatterin tekemää yleisötyötä.

http://www.yleisotyo.fi/uploads/pdf/Ylos_loppujulkaisu.pdf

YHTEISÖTANSSI ASIAKKAAN JA HENKILÖSTÖN VOIMAVARANA - YHTEISÖTANSSIKOKEILU LAMMIN PÄIVÄKESKUKSESSA

Marketta Jokinen 2008

http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMK/Tutkimus_ja_kehitys/Osaamiskeskittymat/Hyvinvointi/Hankkeet1/Vaikkuri/Marketta%20Jokinen%20Yhteis%C3%B6tanssi%20asiakkaan%20ja%20henkil%C3%B6st.pdf

HANKKEITA

ARCTICCHILDREN TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISHANKE I 2002-2006 JA II 2006-2008

Lapin yliopiston kuvataidetaidekasvatuksen koulutusohjelman vetämä Interreg III A -hanke, yhdessä Ruotsin, Venäjän ja Norjan kanssa. Tavoitteena tukea lasten ja nuorten psykososiaalista hyvinvointia arktisella alueella: kehitetään ylikansallinen verkostomalli tukemaan psykososiaalista hyvinvointia ja turvallisuutta kouluikäisten parissa.

Hankkeeseen liittyvä julkaisu: School, Culture and Well-being. ArctiChildren Research and Development Findings from Northern Finland, Sweden and Norway, and North-West Russia, Arto Ahonen, Kyösti Kurtakko & Eiri Sohlman (2007) <http://www.arctichildren.net/loader.aspx?id=ea6dd7d5-12fe-4586-8c1f-5abc6cc9d5a4>

Hankkeen sivut: http://www.arctichildren.net/ArctiChildren_2002-2006.iw3

HILJAIKUUS RIKKOUTUU - KODITON KATOAA ASUNNOTTOMUUTEEN JA MUUTTUU NUMEROKSI

Monet asunnottomuutta kokeneet elävät yhteiskunnan ulkopuolella, näkymättöminä, kuulumattomina ja poissuljettuina. Kiasman Takaikkunalla nähtiin 7.10.-31.10.2010 valokuvanäyttely Hiljaisuus rikkoutuu, jonka kuvaajat ovat itse asunnottomuuden kokeneita. Näyttelyn materiaali on koottu pedagogisessa valokuvaprojektissa. Valokuvaustyöpajaan osallistui yhdeksän asunnotonta, jotka kuvasivat omasta näkökulmastaan tilannettaan ja elämäänsä. Valokuvaajien perehdyttämisestä ovat vastanneet taiteen maisteri, valokuvaaja Liisa Söderlund ja valokuvataiteilija Arto Timonen. Yhteistyössä Vailla vakinaista asuntoa ry ja Kiasma. Hanketta tukivat Valtion valokuvataidetoimikunta ja Nikon Nordic AB ja se oli osa valtakunnallisen Asunnottomien yön tapahtumia sekä Euroopan Unionin köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisyn teemavuotta 2010.

<http://www.kiasma.fi/index.php?id=2699>

KEVÄTUHRI

Berliinissä vuonna 2003 toteutettu kunnianhimoinen projekti, joka toi yhteen Berliinin filharmonikot ja 250 taustoiltaan hyvin erilaista lasta ja nuorta Berliinin esikaupungeista ja siirtolaiskortteleista. Suurella osalla heistä oli suuria ongelmia sekä koulussa että kotona. Taustalla oli usein heikko itsetunto ja alistuminen kohtaloonsa "alempana kastina". Nuoret tanssivat Igor Stravinskyn Kevätuhurin englantilaisen koreografin, Royston Maldoomin ohjauksessa. Useimmat eivät olleet koskaan aiemmin tanssineet tai kuunnelleet klassista musiikkia. Tämä onnistunut projekti on

hyvä esimerkki yleisötyön mahdollisuuksista; nuorten voimaantumista, itsetunnon ja itseilmaisun kasvusta sekä yhteisöllisyydestä ja merkityksellisyyden kokemuksesta. Projekti oli menestys ja sen tekemisestä on tehty myös kiinnostava dokumenttielokuva *The Rhythm Is It*.

<http://www.yleisotyo.fi/index.php?page=esimerkkejae>

KOP KOP - VIERAS ON LÄHELLÄ

on Teatterikorkeakoulun näyttelijäntöön ja dramaturgian opiskelijoiden yhteistyönä valmistama neljän esityksen soolosarja, joka on syntynyt keväällä 2010 käynnistyneen yleisökontaktikurssin tuloksena. Esitysten hoitolaitoskiertueet toteutetaan Teatterikorkeakoulun ja Helsingin Diakonissalaitoksen yhteistyönä.

Kurssi aloitettiin jalkautumalla erilaisiin sosiaalityön ja terveydenhuollon yksiköihin sekä vankiloihin. Vankilassa opiskelijat valmistivat ruokaa kuntoutusryhmän vankien kanssa, dementiayksikössä menttiin yhdessä ulkoilemaan ja laulettiin lauluja, kehitysvammayksikössä pelattiin mölkkyä ja järjestettiin grillijuhlat. Esitysten käsikirjoitukset lähtivät liikkeelle näistä kokemuksista. KOP KOP -esitys on mahdollista nähdä Kansallisteatterin Omapohjassa 5.11. klo 19 sekä Helsingin Diakonissalaitoksen Kansalaistoiminta-areenalla 8.11. klo 18. Sooloesitysten hoitolaitoskiertueet starttaavat tämän jälkeen.

KULTTUURIKAARI

Hanke edistää ikäihmisten hyvinvointia kulttuurin, taiteen ja liikunnan voimalla. Tavoitteena on luovan toiminnan avulla elävöittää hoitolaitosten arkea ja saattaa kulttuuritoiminta saumattomaksi osaksi hoitoa ja kuntoutusta. Tampereen Kulttuurikaari -hankkeessa toimivat kaupungin kulttuuri-, liikunta-, museo-, kirjasto- ja sivistyspalvelut sekä laitoshoidon ja avopalveluista kotihoito. Kulttuurikaari toimii yhteistyössä myös yksityisten toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa. Projekti toteutetaan 1.6.2009 - 31.10.2011 osana Väli-Suomen Ikäkaste -hanketta.

<http://www.tampere.fi/tampereinfo/projektit/valtakunnalliset/kaste/kulttuurikaari.html>

ja

http://www.tampere.fi/material/attachments/5ovt8l12q/Kulttuurikaari_projekti_suunnitelma.pdf

KULTTUURIN LAAJAKAISTA

Kulttuurin laajakaista - Kansalliset kulttuurilaitokset on vuonna 2007 avattu kulttuurikasvatushanke, jossa yhdeksän Suomessa valtakunnallisesti toimivaa kulttuurilaitosta on yhdistänyt voimansa kouluyhteistyön nimissä. Kaksikielinen (suomi ja ruotsi) hanke tutustuttaa perusopetuksen 7.-9.-luokkalaiset, lukiolaiset ja ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat Suomen kulttuuriperintöön. Elämyksellisen ohjelman kautta nuoret tutustutetaan kulttuurilaitoksiin ja niiden merkitykseen kulttuuriperinnön säilyttäjänä, välittäjänä ja uudistajana. Opiskelu Kulttuurin laajakaistalla tapahtuu oppilaitoksissa sekä opintokäynneillä kulttuurilaitoksissa. Kulttuurin laajakaistalla ovat mukana Kansallisarkisto, Kansalliskirjasto, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen kansallismuseo, Suomen Kansallisteatteri, Suomen Kansallisooppera, Svenska litteratursällskapet i Finland, Svenska Teatern i Helsingfors, Valtion taidemuseo (Ateneumin taidemuseo, Nykyaiteen museo Kiasma, Sinebrychoffin taidemuseo ja Kuvataiteen keskusarkisto) sekä Opetushallitus

http://www.kulttuurinlaajakaista.fi/site/?lan=1&page_id=1

MIELLEN MUUTOS -HANKE

Ikäihmisten hyvinvointi ja mielenterveys 2007-2010

MielenMuutos on nelivuotinen Vanhustyön keskusliiton tutkimus- ja kehittämishanke, jossa Espoon kaupunki toimii yhteistyökumppanina. MielenMuutos jakautuu kolmeen osahankkeeseen. Laulaminen muistisairasyksköissä, vapaaehtoisia hoitajia koulutetaan laulamaan hoitotilanteissa ja päivän eri hetkissä.

http://www.mielenmuutos.fi/mielenmuutos/projektiryhma/vtkln_tutkimusryhma

MUISTAAKSENI LAULAN -HANKE

Projektin päämäärä on kehittää valtakunnallisesti levitettävä, helposti käytettävissä oleva valmennusmalli, joka musiikin avulla tukee muistisairaiden henkilöiden toimintakykyä sekä heidän lähiverkostonsa toimintaa.

http://www.miinasillanpaansaatio.fi/fin/tutkimus-_ja_kehittamistoiminta/kehitamme_parhaillaan/muistaakseni_laulan/

MYRSKY

Myrsky on Suomen Kulttuurirahaston valtakunnallinen suurhanke 2008–2011. Siihen voivat osallistua 13-17-vuotiaat nuoret, erityistä huomiota kiinnitetään ns. katvenuoriin. Myrskyn avulla tarjotaan nuorille mielekästä toimintaa ja uutta sisältöä elämään kulttuurin ja taiteen avulla.

<http://www.myrsky.info/>

NUORTEN HYVINVOINNIN ANKKURIT LAPISSA -hankkeessa on tehty monialaista yhteistyötä ja sitä hallinnoi Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Hankkeessa ovat toimineet myös Lapin yliopiston sosiaalityön laitos ja taiteiden tiedekunta sekä Inarin, Kemijärven, Kolarin ja Ranuan kunnat. Hanke toimii Lapin ELY-keskuksen myöntämällä ESR-rahoituksella. Hanke alkoi vuonna 2008 ja päättyy vuoden 2010 lopussa.

http://www.ulapland.fi/Suomeksi/Yksikot/Taiteiden_tiedekunta/Opinnot/Koulutusohjelmat/Kuvataidekasvatus/Projektit.iw3

OMAKUVIA KHAYELITSHASTA

Näyttely Helinä Rautavaara museossa 10.9.2010-9.1.2011, yhteistyössä Bambanani naisryhmän sekä taiteilijapari Merja Puustinen ja Andy Best kanssa. Kehonkartat valmistettiin Etelä-Afrikassas vuonna 2001 osana Kapkaupungin yliopiston Aidsin ja yhteiskunnan tutkimuksen laitoksen yhteisöohanketta. Suomalainen taiteilijapari luo Rautavaara-museoon vuorovaikutteisen näyttelykokonaisuuden, lisäksi työpajoja, toiminnallisia opastuksia, satuhetkiä sekä osallistuminen Maailman aids-päivään.

www.helinamuseo.fi

PUNAHILKKA JA SUSIEN MAAILMA

Hämeenlinnan kaupunginteatterissa esitettiin keväällä 2009 Vanajan naisvankilan pilottihankkeena toteutettu näytelmä ”Punahilkka ja susien maailma”. Yli puoli vuotta kestäneen hankkeen aikana kahdeksan naisvankia työsti yhdessä ohjaaja Hannele Martikaisen kanssa Grimmin veljesten Punahilkka-sadun pohjalta näytelmän, jossa vangit sadun kautta tarkastelivat todellisuutta rikollisuuden ja ongelmalatautuneiden ihmissuhteiden valossa. Näytelmän tarkoituksena oli kokeilla perinteisen teatterin soveltuvuutta vankilan kuntouttavaksi toiminnaksi varsinaisen ohjelmatyöskentelyn rinnalla.

<http://www.yleisotyo.fi/index.php?page=esimerkkejae>

SILMISSÄNI MENNYT

Helsingin Kaupunginteatteri toteutti syksyllä 2008 ikäihmisille suunnatun Silmissäni mennyt - yleisötöyöprojektin. Tanssillisen projektin lähtökohtana olivat osallistujien omat muistot ja eri elämänvaiheet iloineen ja murheineen. Projektista syntyi tanssiesitys, joka oli sekä yleisö-, että arvostelumenestys. Useimmilla Silmissäni mennyt -esityksen 33 esiintyjästä ei ollut aikaisempaa kokemusta nykytanssista, ja monet olivat ensimmäistä kertaa elämässään näyttämöllä. Iltään esiintyjät olivat 60 - 85-vuotiaita. Esiityksen koreografina ja ohjaajana toimi Hanna Brotherus.

<http://www.hkt.fi/yleisotyo/>

STREET LIFE -TUTKIMUSHANKE

Tapahtumilla ja kaupungin yleisellä kuhinalla on suuri rooli kaupungin kokemisessa ja siinä, millaiseksi kaupunki muodostuu ja millaisena se ihmisten mielissä elää. Street Life tarttuu tutkijavoimin katuelämän kysymyksiin ja tarkastelee aihetta myös monikulttuurisuuden näkökulmasta. Miten Turun kulttuuripääkaupunkivuoden tuottamat tapahtumat ja merkitykset heijastuvat turkulaiseen katuelämään ja kokemuksiin siitä? Millaisia pysyviä jälkiä kaduilla toteutetut tapahtumat jättävät turkulaiseen kaupunkitilaan? Miten monikulttuurisuus ilmenee katutilojen käytössä?

Tutkimuksen kysymykset limittyvät laajempiin kysymyksiin julkisen tilan käytöistä ja eri ihmisryhmien oikeudesta katutilaan. Erityisen tarkastelun kohteeksi otetaan kulttuuripääkaupunkiohjelmaan kuuluva Eurocultured - katufestivaali, jonka kanssa limittäin järjestetään kansainvälinen Street life -seminaari 20.–21.5.2011. Seminaarissa käsitellään katuelämää ja sen kantavana kysymyksenä on kaupungin väliaikaisuus sekä eri ihmisryhmien oikeus katutilojen käyttöön ja haltuunottoon. Pääpuhujiksi on tulossa kulttuurimaantieteen ja kaupunkitutkimuksen huippututkijoita Euroopasta ja Yhdysvalloista. Seminaarin ja katukulttuurifestivaalin yhtäaikaisuus tulee luomaan ainutkertaiset puitteet tieteen ja taiteen suhteiden pohtimiselle kaupunkiympäristössä. Street Life -kokonaisuudesta vastaa Turun yliopiston maantieteen laitos. Tutkimusta johtaa dosentti Päivi Kymäläinen.

<http://www.turku2011.fi/street-life>

SUOMI-PROJEKTI

Todellisuuden Tutkimuskeskuksen Suomi-projekti on vuonna 2003 käynnistetty teatterin ja yhteisön vuorovaikutusta tutkiva hanke. Sen tarkoitus on kartoittaa ihmisten elämismaailmoja ja eri paikkakuntien henkeä. Suomi-projekti toteutetaan ympäri maata yhteistyössä eri kaupunginteattereiden ja muiden yhteisöjen kanssa - ennen kaikkea vuorovaikutuksessa paikallisten ihmisten kanssa. Projektin tavoitteena on avata teatterille uusia mahdollisuuksia olla aktiivinen ja haastava osa ihmisten elämää omalla paikkakunnallaan. Toisena tavoitteena on vaihtoehtojen

työtapojen kokeileminen ja uudenlaisen esityskielen harjoittelu.

<http://www.yleisotyo.fi/index.php?page=esimerkkejae>

SÄVEL SOIKOON® -HANKE (2009-2011)

Tavoitteena kehittää koulutus- ja toimintamalli musiikin hyödyntämiseen vapaaehtoistoiminnassa, antaa vapaaehtoistoimintaan lisää valmiuksia ja uusia ideoita

Turvata vapaaehtoisten jaksamista ja tuottaa musiikkiaiheisia materiaaleja.

<http://www.elakeliitto.fi/toiminta/sosiaalinen+palvelutoiminta/savel+soikoon/>

TAITAI -HANKE

Opetushallitus. TaiTai -hanke pyrkii edistämään taide- ja taitokasvatuksen järjestämisen monipuolista ja innovatiivista kehittämistä kaikissa koulumuodoissa. Hankkeen tarpeellisuus kävi ilmeiseksi Lähde -hankkeen yhteydessä järjestetyssä kutsuseminaarissa syyskuussa 2007, jolloin seminaarin aiheena oli taide- ja taitokasvatuksen kehittäminen.

<http://www.oph.fi/kehittamishankkeet/taitai>

TAITEESTA JA KULTTUURISTA HYVINVOINTIA - TOIMINTAOHJELMA 2010 - 2014

Kulttuurin hyvinvointivaikutusten edistämiseksi on valmistunut toimintaohjelma vuosille 2010 - 2014. Ohjelma esittää 18 toimenpide-ehdotusta, joiden avulla taide ja kulttuuri edistäisivät terveyttä ja hyvinvointia. Toimintaohjelma keskittyy kolmeen painopistealueeseen, joita ovat kulttuuri osallisuuden, yhteisöllisyyden, arjen toimintojen ja ympäristöjen edistäjänä; taide ja kulttuuri osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä työhyvinvoinnin tukeminen taiteen ja kulttuurin keinoin.

Ohjelman on valmistellut kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallinin toimeksiannosta VTT Hanna-Liisa Liikanen ja laaja asiantuntijaryhmä. Hanke on osa Terveyden edistämisen politiikkaohjelmaa.

http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2010/Taiteesta_ ja_kulttuurista_hyvinvointia.html?lang=fi

TANSSIN PORTAAT – TANSSI HOITOKOTIEN ARJESSA

Koulutushankkeen kokonaisuudesta vastaa tanssinopettaja, koreografi Hanna Brotherus yhdessä ohjausryhmän kanssa. Koulutushankkeen ohjausryhmään kuuluvat yleisötyövastaava Jenni Sainio (Zodiak – Uuden tanssin keskus), Uudenmaan läänintaiteilija, MuT, psykologi ja laulunopettaja Ava Numminen, sosiaali- ja terveystoimen johtaja Ulla Tikkanen (Kauniaisten kaupunki), Leena Salomaa (Elämäntalo -hoitokodin johtaja) ja psykogeriatrinen sairaanhoitaja Senja Seppänen. Hanke tuo luovaa kulttuuriosaamista hoitajien työhön, antaa innostavan ja käytännöllisen työkalun mm. muistisairaiden hoitoon sekä avaa yhteiskunnallisesti tärkeän työkentän tanssitaiteilijoille ja heidän erityisosaamiselleen. Tanssitaiteilijoiden kouluttamat hoitajat saavat hankkeen kautta uusia välineitä ja menetelmiä hoitotyöhön.

Tanssilla tarkoitetaan tässä hankkeessa liikettä ja sen mahdollisuuksia vuorovaikutuksen välineenä, tunnekokemusten ja muistojen välittäjänä sekä kognitiivisten ja sensomotoristen kykyjen virittäjänä. Tanssi nähdään sekä itseisarvona (esteettisyys, elämyksellisyys, huumori ja ilo) että kuntouttavan työotteen tukena.

Uudenmaan taidetoimikunnan ja Opetusministeriön tukema koulutushanke alkoi tanssijoiden koulutuksella syksyllä 2009 ja jatkuu vuoden 2010 aikana, jolloin tanssijat pitävät työpajoja hoitohenkilöstölle. Hanketta aiotaan jatkaa, ja sille on haettu lisärahoitusta.

http://www.zodiak.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=732&Itemid=156

TURKU 2011 -HYVINVOINTIOHJELMA

Hanke kokoaa näkökulman kulttuuripääkaupunkivuoden tuotantojen hyvinvointia yksilö- ja yhteisötasoilla edistävistä vaikutuksista. Ohjelma on kuvaus kulttuuripääkaupunkivuoden ulottumisesta kaupunkilaisten ja kaupungissa vierailevien arkeen tavoilla, jotka vaikuttavat yli vuoden 2011.

http://www.turku2011.fi/uutiset/kulttuuri-ja-hyvinvointi-kasi-kadessa_fi

VOIMAA TAITEESTA -HANKE

Tutkivan teatterityön keskuksessa käynnistyvä Voimaa taiteesta -hanke ajoittuu vuosille 2010-2012. Suomessa on viime vuosina kehitetty taidelähtöisiä menetelmiä hyvinvointialalle. Näiden menetelmien tarve lisääntyy yhteiskunnan muuttuessa ja erilaisten ongelmatilanteiden monimutkaistuessa. Voimaa taiteesta -hanke tarjoaa sekä hyvinvointialalla työskenteleville että luovilla aloilla työskenteleville yrityksille pilottiprojektien aikana kehitettäviä uudenlaisia työvälineitä ja palvelumalleja. Palvelumalleista kootaan julkaisu. Hankkeen toteuttavat yhteistyössä Tampereen yliopisto ja Laurea AMK. Uusilla taidelähtöisillä palveluilla voidaan yhdessä asiakkaiden kanssa ratkoa erilaisia ongelmia, kasvattaa sosiaalisia taitoja, lisätä itsetuntemusta ja rakentaa näköalaa tulevaisuuteen. Hankkeen aikana järjestetään palvelutuotteiden kehittämiseen ja palvelumuotoiluun (service design) liittyvää koulutusta ja annetaan yrittäjyysneuvontaa. Hankkeen kohderyhmän muodostavat luovan alan ja hyvinvointialan yritykset Tampereella ja Vantaalla sekä muualla Suomessa. Hankkeen tavoitteena on työllistää luovan alan ammattilaisia hyvinvointialan yhteisöissä ja ottaa käyttöön uusia toiminnallisia menetelmiä. Tavoitteena on muokata luovan alan menetelmiä selkeiksi palvelutuotteiksi, joita hyvinvointialan organisaatioiden on helppo tilata. Hankkeen päärahoittajana toimii Opetusministeriön Luovien alojen yrittäjyyden kansainvälistymisen ja kasvun ESR-kehittämishjelma. Muita rahoittajia ovat Luova Tampere –kehittämishjelma, Laurea AMK ja Vantaan kaupunki.

YOUTH AS REFUGEES -PROJEKTI

Projekti käynnistyi marraskuussa 2009 ja se tulee jatkumaan kesään 2011 saakka. Youth as Refugees -sivusto on toteutettu yhdessä Suomesta turvapaikkaa hakevien afgaani-, kongolais- ja somalinuorten kanssa. Sivusto kertoo pakolaisnuorten kodittomuudesta, elämästä laitoksissa ja yrityksestä sopeutua vieraaseen yhteiskuntaan. Suomeen tulneiden nuorten elämässä nousevat toistuvasti esiin kysymykset oikeudesta käydä koulua ja elää tasavertaisesti yhteiskunnassa muiden nuorten kanssa. Yhteistyössä AVEK, Taiteen keskustoimikunta ja mediataiteilija Pekka Niskanen.

<http://youthasrefugees.com/?lang=fi>

MUUTA

BABEL

Helsingin taidemuseon Babel-pajojen vetäjinä toimivat Suomeen eri maista muuttaneet taiteilijat, suunnittelijat ja taidekäsityöläiset. Pajoihin ovat tervetulleita vetäjän oman kieliryhmän lisäksi kaikenkieliset kävijät. Kuvaa tehdessä osallistujat saavat samalla tilaisuuden harjoitella pajavetäjän kieltä, joka voi olla itselle outo tai jo tuttu.

<http://www.babel-pajat.net/>

EPOOQ

Muistelu- ja elämäntarinapalvelu. Muistele, kerro tarinasi ja jaa kokemuksesi toisten käyttäjien kanssa.

<http://www.epooq.net/selfregistration/epooqlogin> ja <http://www.oppi.fi/>

HELINÄ RAUTAVAARAN MUSEON PROJEKTEJA

HR museo etsii aktiivisesti uusia yleisöjä ja käy vuoropuhelua erilaisuuteen ja kulttuurien kohtaamiseen liittyvistä teemoista, mm:

Kulttuurituokiot vanhainkodeissa: HR museo viihdytti kesällä 2009 espoolaisia senioreja järjestämällä intialaisia ja kamerunilaisia kulttuurihetkiä vanhainkodeissa.

Elä oma elämäsi-näyttely syntyi Meillä alkaa seikkailu -yhteisötaidehankkeen tuloksena. HR museo kutsui 12-24-vuotiaita espoolaisia nuoria mukaan luomaan kuvitteellisia videosarjoja elämästään.

TET-Vietnamlainen uusivuosi järjestetään yhteistyössä Suomessa asuvien vietnamlaisnuorten ja opiskelijoiden kanssa museon tiloissa 30.1. 2011: perinteisiä ruokia, leikkejä ja TET-traditioita.

www.helinamuseo.fi

HOITOLAITOSTEN KULTTUURITOIMINNAN EDISTÄMINEN – HOIVATYÖ TAIDETTA JA TAIDE HOIVATYÖTÄ

(Power Point -esitys) Ava Numminen 2009

http://www.artslap.fi/attachments/266_Rovaniemi%2020%2011%2009%2020tod%2020luento%20Hoivaty%C3%B6%20ja%20Taide.pdf

KANSALLISTEATTERIN KIERTUENÄYTTÄMÖ

Kansallisteatterin Kiertuenäyttämö vie esityksiä eri puolille Suomea hoitolaitoksiin, asumisyksiköihin, vankiloihin, vastaanottokeskuksiin ja omaishoitajien tavoitettaviksi – yleisöille, joiden on vaikeaa tai mahdotonta päästä teatteriin. Tärkeä kohderyhmä ovat myös lapset ja nuoret. Kiertuenäyttämön esitysten valmistamisessa tehdään yhteistyötä ja kenttätutkimusta eri toimijoiden kesken. Näin saadaan tietoa käsittelyn kohteina olevista aiheista ja yhteisöistä, joille esityksiä tarjotaan. Läheinen yhteistyö asiantuntijoiden ja asiakkaiden kanssa mahdollistaa nopean reagoimisen ajankohtaisiin asioihin. Kiertuenäyttämö voi näin toimia eräänlaisena yhteiskunnallisena ilmapuntarina, ja näin myös marginaaliryhmien ääni saadaan kuuluviin.

<http://www.kansallisteatteri.fi/nayttamot/kiertuenayttamo/Kiertuenayttamo.php>

KULTTUURIPOLKU

Kulttuuripolku on suunnitelma, jonka perusteella jokainen Turun kaupungin peruskoululainen käy noin kolme kertaa lukuvuodessa eri kulttuurilaitoksissa.

Kulttuuripolku perustuu uuteen voimassa olevaan opetussuunnitelmaan, eli kaikki kulttuurivierailut on johdettavissa johonkin oppiaineeseen tai aihekokonaisuuteen. Nämä kulttuurivierailut olisi siis joka tapauksessa tehtävä, mutta Kulttuuripolku tekee retkistä suunnitelmallisempia ja kattavia – ne koskevat jokaista kaupungin peruskoulun oppilasta.

<http://www.kulttuuripolku.fi/>

LAULUAVAIN-MENETELMÄ

Pohjautuu Ava Nummisen väitöstutkimukseen ”Laulutaidottomasta kehittyväksi laulajaksi. Tutkimus aikuisen laulutaidon lukoista ja niiden aukaisemisesta”.

<http://www.lauluavain.fi/>

MUOTOKUVASSA LEMPILIIKKEENI

Zodiak – Uuden tanssin keskus ja Suomen valokuvataiteen museo järjestivät huhtikuussa 2009 liike- ja kuvailmaisun työpajan ikäihmisille. Kurssin aikana pohdittiin sitä, mistä lempiliikkeet syntyvät; miksi ja miten jokin muoto, ajatus, ele kehossa tuntuu omimmalta ja luontevimmalta. Kurssilaiset toimivat sekä kuvaajina että malleina ja valitsivat itse, missä ympäristössä ja miten halusivat tulla kuvatuksi juuri sillä hetkellä. Työpajatyöskentelyn lähtökohta oli liikeilmaisussa. Kurssin aikana liike- ja kuvailmaisuus nivoutuivat yhteen ja lopputuloksena on iättömyyttä henkivä muotokuvasarja kunkin kurssilaisen lempiliikkeestä. Työpajassa syntynyt muotokuvasarja on esillä Suomen valokuvataiteen museon Prosessi-tilassa toukokuussa. Muotokuvassa lempiliikkeen -työpajan ohjasivat tanssija-koreografi Joonas Halonen ja valokuvaaja Marika Turtiainen. Marika Turtiainen dokumentoi työpajan ja kokosi näyttelyn. Myös kurssilaiset itse ovat olleet mukana rakentamassa näyttelyä.

http://www.zodiak.fi/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=7&Itemid=150

PHOTOVOICE –TEKNIikka

Osallistavaa valokuvan ja tarinakerronnan metodia nimeltä PhotoVoice on käytetty onnistuneesti erityisesti marginaaliryhmien kanssa tehdyissä tutkimus- ja dokumentointiprojekteissa eri puolilla maailmaa vuodesta 1992:

”PhotoVoice’s mission is to build skills within disadvantaged and marginalised communities using innovative participatory photography and digital storytelling methods so that they have the opportunity to represent themselves and create tools for advocacy and communications to achieve positive social change.”

mm. <http://www.photovoice.org>

RAUM ARS

Yhteisötaidetta kv-taiteilijavierasohjelman kautta jo 10 vuoden ajan

http://www.raumars.org/misc.php?id=community_art&lang=fi

SOVELLATAIDETTA.FI

Tarjoaa kohtaamispaikan taidelähtöisten palvelujen toteuttajille ja tilaajille. Palvelu on käyttäjiensä ylläpitämä ja päivittämä. Sivusto palvelee niin taidelähtöisillä aloilla toimivia kuin näiden palvelujen ostajia ja tilaajia.

www.sovellataidetta.fi

STADIN AIKAPANKKI

Tarkoitettu kaikille Helsingissä ja sen lähistöllä asuville ihmisille, jotka haluavat tarjota omaa aikaansa ja apuansa yhteisön käyttöön ja samalla saada apua omaan arkeen. Aikapankissa jaetaan taitoja niin, että esimerkiksi ompelusta pitävä henkilö tarjoaa korjausompelua muille jäsenille ja saa itselleen apua esimerkiksi lastenhoidossa tai juhlien järjestämisessä. Aikapankki ei tunne euroja vaan valuuttana on tovi. Koska Aikapankin periaatteena on, että kaikkien aika, työ ja avun tarve ovat yhtä arvokkaita, vastaa 1 tovi kaikissa tilanteissa yhtä työtuntia.

<http://stadinaikapankki.wordpress.com/>

TAIKALAMPPU

Lastenkulttuurikeskusten valtakunnallinen verkosto. Sen tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten taide- ja kulttuuripalveluita koko Suomessa. Taikalamppu tukee jo olemassa olevien lastenkulttuurikeskusten toimintaa ja edistää palveluiden syntymistä sinne, missä niitä ei vielä ole. Verkoston toiminta perustuu tällä hetkellä viiden vuoden toimikausiin.

<http://www.taikalamppu.fi/>

TERVEYTTÄ KULTTUURISTA –VERKOSTO

Terveyttä kulttuurista -verkosto toimii verkoston jäsenten vapaaehtoistyöllä ja opetusministeriön pienellä avustuksella. Verkostoon kuuluvat ammattilaiset edustavat laajasti erilaisia sosiaali- ja terveys- sekä kulttuuripuolen tahoja. Tiedon kerääminen ja jakaminen on verkoston tärkein tehtävä, mitä hoidetaan keskitetysti Suomen Mielenterveysseuran kautta.

http://www.kunnat.net/k_perussivu.asp?path=1;29;351;9262;59688;59693;113068

TYÖHYVINVOINTIFOORUMI

Sosiaali- ja terveysministeriön Työhyvinvointifoorumi voimistaa yhteistyötä työhyvinvoinnin edistämiseksi. Tavoitteena on sovittaa yhteen työhyvinvointia edistävien organisaatioiden toimintatapoja ja levittää hyviä käytäntöjä.

<http://www.stm.fi/tyosuojelu/tyohyvinvointi/foorumi>

VIRKISTUSVERSO

Musiikki- ja kulttuurikeskus Verso. Ikäihmisille suunnattua virkistystoimintaa musiikin ja muistelun kautta

<http://www.versomus.fi/>